

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MÉGBEJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok)

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hírde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott f. hónap 21-ikén Domahidy Elemér főispán elnöklétével. A bizottsági tagok nagyszámmal jelentek meg a közgyűlésen. Elnöklő főispán megnyitván az ülést, kegyeletes szavakban emlékezett meg Hütter Károly dr. és Gebauer Károly elhunyt bizottsági tagokról, valamint Raics Gyula volt kiadóról, ki kötelességét mindenkor lelkiismeretes buzgalommal teljesítvén, váratlanul elhunyt Inditványára a közgyűlés az elhunytak emlékeztét és érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta.

Ezután elnöklő főispán bejelenti, hogy törvényes határidőn belül Porubszky Jenő biz. tag és társai egy önálló indítványt terjesztettek elő. Kéri a közgyűlést, hogy ezen indítványt a tárgysorozat 2-ik helyén tárgyalják, amihez a közgyűlés egyhangulag hozzájárul.

Majd megkezdődött a tárgysorozat letárgyalása a következőkben:

1. *Belügyminiszteri leirat Debreczen sz. kir. város részére 1911. évről 50,000 korona államsegély kiutalása tárgyában.*

A közgyűlés kimondta, hogy az államsegélyből 36.000 koronát kioszt fizetés kiegészítés címén, míg 14,000 K-t a nyugdíj-alap kiegészítésére és rendőri intézmények fejlesztésére fordít.

2. *Porubszky Jenő biz. tag indítványa, kapcsolatban a verseczi átírással az obstrukció elitélése tárgyában.*

A közgyűlés 67 szóval 47 ellenében kimondta, hogy az obstrukciót elítéli.

3. *Tanácsi előterjesztés az egymillió függő kölcsön ügyében.*

A közgyűlés az egymillió felvételét kimondta.

4. *Belügyminiszteri leirat a csatorna szennyvíz tisztító telep létesítése tárgyában.*

A közgyűlés a leiratot tudomásul vette.

5. *Ugyanaz a közbiztonsági igazgatói lakás- és iroda-helyiségek javítási munkálatainak elrendelése tárgyában.*

A közgyűlés a javítási munkálatokat elrendelte.

6. *Névszerinti szavazás (harmadikban) az államkincstár tulajdonát képező Kossuth-utca 4. sz. házastelek megszerzése felett.*

A közgyűlés a telek megszerzését megszavazta.

7. *Ugyanaz (harmadikban) ifj. Bihari Istvánné tulajdonát képező Ajtó-utca 17. sz. házastelek megvétele felett.*

A közgyűlés a házastelek megvételét elhatározta.

8. *Ugyanaz (harmadikban) a város tulajdonát képező 252 □-öl Csapókerti területnek a Csapókerti olvasókör ré-*

szére az általa csereképen felajánlott 258 □-öl terület ellenében átengedés felett.

A közgyűlés a cserét megszavazta.

9. *Ugyanaz (harmadikban) Haranghy György tulajdonát képező Péterfia-u. 72. sz. házastelek megvétele, vagy kisajátítás útján megszerzése felett.*

A közgyűlés a megvételt, illetve a kisajátítást megszavazta.

10. *Ugyanaz Szőke Istvánné tulajdonát képező Teleky-u. 72. sz. házastelek megvétele felett.*

A közgyűlés a házastelek megvételét kimondta.

11. *Ugyanaz (harmadikban) Boros Györgyné tulajdonát képező Kut-utcai 36. sz. házastelek megvétele felett.*

A közgyűlés a házastelek megvételét megszavazta.

12—19. *A második- és első ízben előterjesztett szavazásokat a legközelebbi közgyűlésre halasztották, mivel a szavazathoz meghívánt szám nem volt jelen.*

20. *Tanácsi előterjesztés a Torday Gábor örökösei tulajdonát képező Méliusz-tér 2. sz. ház megvétele ügyében.*

A közgyűlés a telket megvenni határozta és az erre vonatkozó névszerint szavazást a legközelebbi közgyűlés napirendjére kitűzte.

21. *Ugyanaz Gyöngyösi Sándor és neje tulajdonát képező Baross-utca 1. sz. házastelek ügyében.*

A közgyűlés a telek megvételét kimondta.

22. *Ugyanaz özv. Eklé Jánosné sz. Szentesi Mária tulajdonát képező Timár-u. 17. sz. házastelek megvétele ügyében.*

A közgyűlés a telek megvételét kimondta.

23. *Ugyanaz Georgevics Simon haszonbérlet-földbérletnek Kövendy Domokosra átruházása s utóbbinak bérleti szerződés meghosszabbítása iránt kérelme.*

A közgyűlés a bérlet átruházását és a szerződés meghosszabbítását kimondta.

24. *Ugyanaz Horváth András pallagi haszonbérletnek az általa bérelt birtokon gazdasági épületek létesítése iránt kérvénye tárgyában.*

Az épületek felállítását a közgyűlés elrendelte.

25. *Ugyanaz Szilcz Ferenc helybeli lakos haszonbérletén álló pallagi tagbirtokon lévő épületek javítása és építése ügyében.*

A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

26. *Ugyanaz Kecskemét város részére anyagi segélynyújtás tárgyában.*

A közgyűlés tudomásul vette a tanács azon intézkedését, hogy Kecskemét városnak segélyképpen 5000 koronát küldött.

57. Ugyanaz a szervezeti szabályrendeletben rendszeresített állások betöltése tárgyában.

A közgyűlés az üres állások betöltését elhatározta.

28. Ugyanaz Varga Károly árvaszéki ülnöknek az általa ellátott árvaszéki elnöki teendőkért működési pótlék címen 1466 K 66 fillér kiutalás iránt kérvénye.

A közgyűlés nevezett ülnök részére 443 K 34 fillért szavazott meg.

29. Ugyanaz Veres Sándor házipénztári tiszt 140 korona drágasági pótlék különbözetének kiutalása iránt kérvényére.

A közgyűlés a kérelmet elutasította.

30. Ugyanaz Rácz Mihály irnoknak — irnokká történt megválasztása előtt eltöltött 18 évi szolgálati idejének — a fizetési-fokozat megállapításánál beszámítás iránt kérelme ügyében.

A közgyűlés 1910 nov. 1-től 1911 július 1-ig terjedő időre a dijnoki és irnoki fizetés közötti különbözetet kiutalta.

31. Ugyanaz a leltározó bizottságnak — Kövendy Domokos gazdasági felügyelő részére — a város új ingatlan vagyon leltára összeállítási munkálatáért jutalom megállapítás iránt javaslatára.

A közgyűlés Kövendy Domokos gazdasági felügyelőnek az általa végzett munkáért 3000 koronát szavazott meg.

32. A szabadságolási kérvény.

A közgyűlés Vecsey Imre főjegyzőnek újabb három hónapi szabadságot adott.

33. Nyugdíjazás és özvegyi segélyezés iránti kérvények.

A közgyűlés Berényi Gábor mérnököt nyugdíjazta és özv. Bészler Károlyné részére özvegyi segélyt szavazott meg.

34. Bábaoklevél kihirdetés.

Kihirdettetett.

A közgyűlés tárgysorozata kimerítettén elnöklő főispán megköszönve a bizottsági tagok megjelenését, a hitelesítő közgyűlést augusztus 22. napjának d. u. 4 órájára tűzvéni ki, a közgyűlést berekesztette.

A vízvezeték pályázói.

Csütörtökön járt le Debreczen város vízvezetési munkálataira hirdetett pályázat, amelynek eredménye, a pályázók számát tekintve, kielégítőnek mondható. A város a következő munkálatokra hirdetett versenytárgyalást: I. csoport: földalatti betonépítési munkák, II. csoport: magas építési munkák, III. csoport: a szivattyu-telep gépészeti berendezése, a IV. csoport: az öntöttvas csövek szállítása, az V. csoport: vízvezetési szerelvények szállítása, a VI. csoport: szerelési munkák, a VII. csoport: a viztorony vaslemez medencéjének szállítása és szerelése, a VIII. csoport: telefon és villamosjelző berendezés, a IX. csoport: vízmérők szállítása, a X. csoport: hazicsatlakozások és magánvezetékek létesítése, a XI. csoport: vasheton viztorony.

A munkálatokra összesen huszonhat pályázó jelentkezett. Délután három órakor hívta össze Kovács József polgármester a vízvezetési bizottságot, ahol a pályázatokat felbontották. Az ülésen jelen voltak a tanács képviselőin kívül a pályázó cégek képviselői is.

A versenytárgyalásra a következő cégek tettek ajánlatokat:

1. Schinzel Ede Pozsony IX. munkacsoportra 121,500 korona.

2. Magyar Fém- és Lámpaarugyár részvénytársaság Budapest IX. csoportra 124,450 korona.

3. Dekkert és Homolka VIII. csoportra 49,796 korona.

4. Szab. Osztrák-Magyar Államvasut részvénytársaság saját egységárai és feltételei szerint pályázott.

5. Magyar Siemens és Schukkert művek részvénytársaság III. csoportra 34,553 korona 30 fillér.

6. Tóth István Debreczen II. csoportra 209,421 korona 02 fillér.

7. Ganz és Társa III. csoportra 24,194 korona 70 fillér.

8. Nagymagyaralföldi építő részvénytársaság Debreczen I. csoportra 56,348·86 K, II. csoportra 200,762·05 korona.

9. Vizmérő és fémárugyár részvénytársaság IX. csoportra 125,490 korona.

10. Stégmüller Árpád Debreczen II. csoportra 226,425 korona.

11. Budapesti szivattyu és gépgyár részvénytársaság Budapest a III. csoportra 23,700 K 50 fill., V. csoportra 95,142 korona 01 fillér.

12. Ulrich B. J. Budapest a IV. munkacsoportra 534,307 K 39 fill., az V. csoportra 89,371 korona 10 fillér.

13. Körner Vilmos és társa Budapest az V. munkacsoportra 95,253 korona.

14. A Vizellátási és szennyviz levezetési vállalat részvénytársaság Budapest az I. csoportra 65,666·21, a II. csoportra 202,378·28, a III. csoportra 44,163·56, a IV. csoportra 649,222·31, az V. csoportra 83,942·46, a VI. csoportra 191,765·41, a VII. csoportra 34,967 K 82 fill., a VIII. csoportra 33,396·46, a IX. csoportra 147,413·10, a X. csoportra 446,833 K 09 fill., az I—X. csoportra tehát összesen 1.899,478 K 60 fill., amelyből másfél százalék engedményt ad.

15. Teudloff K. és Diettrich T. Budapest az 5. csoportra 89,634·55 korona.

16. Kern Róbert Budapest a IV. csoportra 534,307·39 korona.

17. Világítási és Vízmű Részvénytársaság Budapest I. csoportra 57,332·31, II. csoportra 181,132·99, III. csoportra 35,896·90, a IV. csoportra 57,897·24, az V. csoportra 92,933·08, a VI. csoportra 232,580·15 K, az I—VI. csoportra tehát 901,891·37, a VII. csoportra 28,011·70, a VIII. csoportra 31,704 K 69 fill., a IX. csoportra 145,215·50, a X. csoportra 363,602·23, a XI. csoportra 104,493·22 korona.

18. Magyar Benoidgáz Részvénytársaság Budapest az V. csoportra 95,615·37, a VI. csoportra 232,834·50, a IX. csoportra 135,500—, a X. csoportra 455,828·70, összesen 919,778 korona.

19. Bernstein és Káldor és Becsey Budapest I. csoportra 50,077·12, II. csoportra 201,348·56, a III. csoportra 27,810, a IV. csoportra 580,638·74, az V. csoportra 86,172·70, a VI. csoportra 300,585·60, a VII. csoportra 35,927·85, a VIII. csoportra 32,334·75, a IX. csoportra 1.321,335, a X. csoportra 353,702·10, összesen egy millió 800,932·42 korona. Ha az egész munkát megnyeri, 4 százalék, ha a IV—X. csoportot, másfélszázalék kedvezményt ad.

20. Szikszay Géza Debreczen az V. csoportra 75,866·53 korona.

21. Telefongyár Részvénytársaság Budapest a VIII. csoportra 41,846·70, a IX. csoportra 136,220 korona.

22. Knuth Károly Budapest a III. csoportra 26,151·41, a IV. csoportra 518,524·30, az V. csoportra 89,905·74, a VI. csoportra 78,210·26, a VII. csoportra 25,526·70, a VIII. csoportra 24,167, a IX. csoportra 64,825, a X. csoportra 362,659·86, összesen 1.381,970·48 korona.

23. Gábor Ignác Budapest az I. csoportra 51,756·69,

57. Ugyanaz a szervezeti szabályrendeletben rendszeresített állások betöltése tárgyában.

A közgyűlés az üres állások betöltését elhatározta.

28. Ugyanaz Varga Károly árvaszéki ülnöknek az általa ellátott árvaszéki elnöki teendőkért működési pótlék címen 1466 K 66 fillér kiutalás iránt kérvénye.

A közgyűlés nevezett ülnök részére 443 K 34 fillért szavazott meg.

29. Ugyanaz Veres Sándor házipénztári tiszt 140 korona drágasági pótlék különbözetének kiutalása iránt kérvényére.

A közgyűlés a kérelmet elutasította.

30. Ugyanaz Rácz Mihály őrnek — őrneké történt megválasztása előtt eltöltött 18 évi szolgálási idejének — a fizetési-fokozat megállapításánál beszámítás iránt kérelme ügyében.

A közgyűlés 1910 nov. 1-től 1911 július 1-ig terjedő időre a dijnoki és őrnek fizetés közötti különbözetet kiutalta.

31. Ugyanaz a leltározó bizottságnak — Kövendy Domokos gazdasági felügyelő részére — a város új ingatlan vagyron leltára összeállítási munkálatáért jutalom megállapítás iránt javaslatára.

A közgyűlés Kövendy Domokos gazdasági felügyelőnek az általa végzett munkáért 3000 koronát szavazott meg.

32. A szabadságolási kérvény.

A közgyűlés Vecsey Imre főjegyzőnek újabb három hónapi szabadságot adott.

33. Nyugdíjazás és özvegyi segélyezés iránti kérvények.

A közgyűlés Berényi Gábor mérnököt nyugdíjazta és özv. Bészler Károlyné részére özvegyi segélyt szavazott meg.

34. Bábaoklevél kihirdetés.

Kihirdettetett.

A közgyűlés tárgysorozata kimerítettén elnöklő főispán megköszönve a bizottsági tagok megjelenését, a hitelesítő közgyűlést augusztus 22. napjának d. u. 4 órájára tűzvé ki, a közgyűlést berekesztette.

A vízvezeték pályázói.

Csütörtökön járt le Debreczen város vízvezeték munkálataira hirdetett pályázat, amelynek eredménye, a pályázók számát tekintve, kielégítőnek mondható. A város a következő munkálatokra hirdetett versenytárgyalást: I. csoport: földalatti betonépítési munkák, II. csoport: magas építési munkák, III. csoport: a szivattyú-telep gépészeti berendezése, a IV. csoport: az öntöttvas csövek szállítása, az V. csoport: vízvezeték szerelvények szállítása, a VI. csoport: szerelési munkák, a VII. csoport: a viztorony vaslemez medencéjének szállítása és szerelése, a VIII. csoport: telefon és villamosjelző berendezés, a IX. csoport: vízmérők szállítása, a X. csoport: hazicsatlakozások és magánvezetékek létesítése, a XI. csoport: vasbeton viztorony.

A munkálatokra összesen huszonhat pályázó jelentkezett. Délután három órakor hívta össze Kovács József polgármester a vízvezeték bizottságot, ahol a pályázatokat felbontották. Az ülésen jelen voltak a tanács képviselőin kívül a pályázó cégek képviselői is.

A versenytárgyalásra a következő cégek tettek ajánlatokat:

1. Schinzel Ede Pozsony IX. munkacsoportra 121,500 korona.

2. Magyar Fém- és Lámpaárugyár részvénytársaság Budapest IX. csoportra 124,450 korona.

3. Dekkert és Homolka VIII. csoportra 49,796 korona.

4. Szab. Osztrák-Magyar Államvasut részvénytársaság saját egységárai és feltételei szerint pályázott.

5. Magyar Siemens és Schuckert művek részvénytársaság III. csoportra 34,553 korona 30 fillér.

6. Tóth István Debreczen II. csoportra 209,421 korona 02 fillér.

7. Ganz és Társa III. csoportra 24,194 korona 70 fillér.

8. Nagymagyaralföldi építő részvénytársaság Debreczen I. csoportra 56,348·86 K, II. csoportra 200,762·05 korona.

9. Vízmérő és fémárugyár részvénytársaság IX. csoportra 125,490 korona.

10. Stégmüller Árpád Debreczen II. csoportra 226,425 korona.

11. Budapesti szivattyú és gépgyár részvénytársaság Budapest a III. csoportra 23,700 K 50 fill., V. csoportra 95,142 korona 01 fillér.

12. Ulrich B. J. Budapest a IV. munkacsoportra 534,307 K 39 fill., az V. csoportra 89,371 korona 10 fillér.

13. Körner Vilmos és társa Budapest az V. munkacsoportra 95,253 korona.

14. A Vizellátási és szennyvíz levezetési vállalat részvénytársaság Budapest az I. csoportra 65,666·21, a II. csoportra 202,378·28, a III. csoportra 44,163·56, a IV. csoportra 649,222·31, az V. csoportra 83,942·46, a VI. csoportra 191,765·41, a VII. csoportra 34,967 K 82 fill., a VIII. csoportra 33,396·46, a IX. csoportra 147,413·10. a X. csoportra 446,833 K 09 fill., az I—X. csoportra tehát összesen 1.899,478 K 60 fill., amelyből másfél százalék engedményt ad.

15. Teudloff K. és Dietrich T. Budapest az 5. csoportra 89,634·55 korona.

16. Kern Róbert Budapest a IV. csoportra 534,307·39 korona.

17. Világítási és Vízmű Részvénytársaság Budapest I. csoportra 57,332·31, II. csoportra 181,132·99, III. csoportra 35,896·90, a IV. csoportra 57,897·24, az V. csoportra 92,933·08, a VI. csoportra 232,580·15 K, az I—VI. csoportra tehát 901,891·37, a VII. csoportra 28,011·70, a VIII. csoportra 31,704 K 69 fill., a IX. csoportra 145,215·50, a X. csoportra 363,602·23, a XI. csoportra 104,493·22 korona.

18. Magyar Benoidgáz Részvénytársaság Budapest az V. csoportra 95,615·37, a VI. csoportra 232,834·50, a IX. csoportra 135,500—, a X. csoportra 455,828·70, összesen 919,778 korona.

19. Bernstein és Káldor és Becsey Budapest I. csoportra 50,077·12, II. csoportra 201,348·56, a III. csoportra 27,810, a IV. csoportra 580,638·74, az V. csoportra 86,172·70, a VI. csoportra 300,585·60, a VII. csoportra 35,927·85, a VIII. csoportra 32,334·75, a IX. csoportra 1.321,335, a X. csoportra 353,702·10, összesen egy millió 800,932·42 korona. Ha az egész munkát megnyeri, 4 százalék, ha a IV—X. csoportot, másfélszázalék kedvezményt ad.

20. Szikszay Géza Debreczen az V. csoportra 75,866·53 korona.

21. Telefongyár Részvénytársaság Budapest a VIII. csoportra 41,846·70, a IX. csoportra 136,220 korona.

22. Knuth Károly Budapest a III. csoportra 26,151·41, a IV. csoportra 518,524·30, az V. csoportra 89,905·74, a VI. csoportra 78,210·26, a VII. csoportra 25,526·70, a VIII. csoportra 24,167, a IX. csoportra 64,825, a X. csoportra 362,659·86, összesen 1.381,970·48 korona.

23. Gábor Ignác Budapest az I. csoportra 51,756·69,

az V. csoportra 100,798·20, a VI. csoportra 363,174·57, a X. csoportra 579,512·30, összesen 1.095,241·76 korona.

24. Fried és Adorján Budapest az I. csoportra 78,150·32, a II. csoportra 39,455·32, a III. csoportra 27,642·40, a IV. csoportra 575,407·46, az V. csoportra 97,753·15, a VI. csoportra 280,295·72, a VII. és XI. csoportra 83,205, a VIII. csoportra 51,332·70, a IX. csoportra 133,465·50, a X. csoportra 528,486·90, összesen 1.888,247·57 korona.

25. Bründl János Budapest az I. csoportra 41,567·94, a II. csoportra 233,010·90, a III. csoportra 40,174, a IV. csoportra 569,077 K 04 fill., az V. csoportra 99,944·60, a VI. csoportra 303,410·15, a VII. csoportra 32,568·70, a VIII. csoportra 39,838, a IX. csoportra 138,100, a X. csoportra 448,355·65, együtt 1.946.047 korona.

26. Lefében Ágost Budapest az I. csoportra 69,091·28, a II. csoportra 233,605·11, a III. csoportra 26,240, a IV. csoportra 556,113 K 81 fill., az V. csoportra 46,777·30, a VI. csoportra 272,008·95, a VII. csoportra 32,997·10, a VIII. csoportra 50,006, a IX. csoportra 114,960, a X. csoportra 457,609·50, összesen 1.659,409·05 korona.

Az ajánlatokról, amelyek közül csupán a szab. osztrák-magyar államvasut társaság pályázata mint a feltételeknek meg nem felelő, volt érvénytelen, jegyzőkönyvet vettek fel s az ajánlatokat kiadták a számvevői és mérnöki hivataloknak a szükséges átszámítások végett. Az átszámítás hosszabb időt vesz igénybe és így döntés csak a jövő hónapban lesz.

Társadalmi Múzeum.

Tekintetes Törvényhatóság!

Közismeretű tény, hogy a népbetegségek között az alkoholizmus hazánkban is erősen pusztít és társadalmi különbség nélkül szedi áldozatait, első sorban közvetlenül azok köréből, akik szeszes italokkal élnek és akik közül számosan testben, lélekben megrokkannak az alkohol pusztító hatása folytán. De kártevő hatásuk megnyilvánul a szeszes italoknak abban is, hogy a testi ellenálló képességet leszállítják és így számos más betegség, különösen pedig a tüdővész kifejlődését elősegítik. Az alkoholizmus folytán azonban nemcsak azok károsodnak, akik e szenvedélynek hódolnak, hanem mások is, akik az alkohol bódító hatásában nem osztoznak, mert — amint köztudomású — az alkoholizmus szoros összefüggésben áll a bűntényekkel és balesetekkel és mint csiraméreg okozója az utódok elfajzásának. Számottevő tényező az alkohol a nép gazdasági életében is, mert a szeszes italokra költött pénz a legjobb esetben is fölösleges, kidobott költség, mely a háztartás egyensúlyát rontja, ha ugyan nem válik nagyobb bajnak kutforásává.

E megismerés folytán mindinkább erősödik a társadalom körében az a törekvés, hogy az alkoholizmus rombolásainak gátat vessünk.

Az alkoholizmus legjobb ellenszerének az állami beavatkozást szokták feltüntetni. A külföldi példák azonban bebizonyították, hogy ez csak akkor vezet célhoz, ha ez irányú intenzív felvilágosító munka előzte meg, mert minden törvény és rendelet végrehajtásának a közvélemény meggyőződésében van a leghatalmasabb támasza. E felvilágosító munka támogatására vállalkozott a Társadalmi Múzeum, midőn alkoholelles központot létesített, melyben minden érdeklődő — hatóság, testület és magán-személy — ingyenes felvilágosítást nyerhet az alkoholelles küzdelem tudományos és gyakorlati kérdéseiről. A Társadalmi Múzeum nemcsak állandó alkoholelles

kiállítását és gazdag szakkönyvtárát bocsátja az érdeklődőknek rendelkezésére, hanem alkoholelles népies röpiratok és füzetek jutányos beszerzéséről is gondoskodik. Végül a felvilágosító előadásokhoz szükséges szemléltető táblázatokat és a vetítéshez szükséges diaposzitiveket is az előadóknak rendelkezésre bocsátja, sőt hatósági felhívásra hajlandó a központból kiküldendő előadókról is gondoskodni.

Tisztelettel felkérjük a Tekintetes Törvényhatóságot a Társadalmi Múzeum eme fontos szociálhygienikus munkájának támogatására az által, hogy a törvényhatóság területén levő községek vezető embereit, ugyszintén a nagyobb iparvállalatokat és a szociális tevékenységű testületeket intézetünk ily irányú munkásságára figyelmeztetni és az alkoholizmusnak saját hatáskörükben való leküzdésére serkenteni sziveskedjék.

Budapest, 1911. év július hó.

A Társadalmi Múzeum Igazgatósága.

A vizi utakról.

Irta: **Polónyi Andor.**

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapjában olvastam, hogy Debreczenben egy vizi ut megvalósításához közeledünk. Ezen eszme föllevenítéséhez én is hozzájárulok, amennyiben rendkívül fontos, üdvös, életrevaló egy a gazdálkodás, mint az iparfejlesztés terén annak megvalósítása. A külföld, különösen Olasz- és Franciaország már régen be van hálózva vízi utakkal. Az első vízi utat Nancy és Thoulon városok mellett láttam elhuzódni, amelynek nagyszerűsége és célszerűsége valóban meglepett, amelyekről a következő felvilágosítással szolgálok:

A vízi utak szélessége rendszeren csak 15 vagy 16 méter széles, a hossza bizonytalan, 100 vagy 110 kilométer lehet a Nancy mellett elhuzódó vízi ut. Csakhogy a vízi ut két vége két kisebb vagy nagyobb folyóba torkollik rendszeren, amely folyók két felől a vízi utat hízalják friss vízzel, zsilipeken át egy bizonyos meghatározott centi magasságig.

A vízi ut éppen úgy épül, mint a vasut, vízszintes irányban, t. i. ha domb kerül az útjába, azt kettévágják, ha pedig alacsony völgy, azt megtöltik a dombokból került földdel. 12 méter széles partot építenek mindenik oldalán. A vízi ut baloldalán egy szekérutat hagynak, ezen az uton vontatják az uszályhajókat lóval. P. o. egy 4000 mm. buza (azaz 40 vaggon) vagy bármily terménnyel megrakott uszályhajót két ló könnyedén tovaszállít, az uszályhajón csak egy ember van, amely a hajót kormányozza, hogy a partba ne ütődjön.

A vízi ut két oldala sugár jegenye- és gyümölcsfákkal van beültetve. Minden két-három kilométer távolságban van egy őrház és egy ór benne, aki a vízi utat csolnokon bejárja és az öntöző zsilipekre felügyel.

A vízi utakat kétfelől egy-két mérföld távolságra is szántóföldek és rétek öntözésére használják, amely száraz, aszályos esztendőben kiszámíthatatlan hasznot hajt. Az öntözés természetes lefolyás által történik, ahol pedig a szántóföldek a vízi ut színvonalánál magasabban fekszenek, ott a vízfolyás mellett egy megfelelő magas dombot csinálnak földből, amelynek tetejére téglából, betonból egy nagy vízgyűjtő medencét építenek és a folyó csatornából egy igen egyszerű, de praktikus összetakolt szélmalom-vitorla huzza fel a vizet a kömedencébe, ahonnan aztán öntözik a földeket. Az öntözéssel rengeteg szénát és lucer-

nát termelnek. A szénát, illetve a rétet egy esztendőben 4—5-ször, a lucernát 7—8-szor kaszálja meg az élelmes francia. A vízi ut kötött, de folyton friss vízzel hizlalt állóvíz, azért rendkívül hasznos az öntözésre. A vízi utak mellett egy-két kilométer távolságban gyönyörű mesterséges tavakat láttam haltenyésztésre, amely tavakat a vízi ut nyílt csatornán táplált friss vízzel. Különbösen az egész vízi ut medrében rengeteg halat termelnek, úgy, hogy egy kat. hold vízi utra évenként 16 mm. haltermelés esik.

Végül helyeslem azt az eszmét, hogy ne az állam, hanem a társadalom és a város kezdeményezze a vízi utunk kiépítését, p. o. a Tiszától a Hortobágyon keresztül, Debreczent érintve, vagy a Körös vagy a Berettyóval kellene összeköttetésbe hozni. Eszembe jutott gróf Széchenyi István egy mondása, mikor a Tisza-szabályozó alakuló gyűlésen elnökölt.

„Mink a Tiszaszabályozásával rendkívül nagy horderejű hasznos vállalatot létesítünk, de azt az elvont vizeket a földekről majd mesterséges uton öntöző csatornákkal kell visszapotolnunk.“

Az előbbi megtörtént, de az utóbbit a sirba vitte.

Hírek.

— **Debreczen sz. kir. város költségvetése 1912. évre.** Kondor Kálmán helyettes főszámvevő beterjesztette a városi Tanácshoz az 1912. évi költségelőirányzatot.

Eszerint rendes bevétel	3.155,543 K 34 f.
rendkívüli bevétel	438,700 K — f.
Összesen:	3.594,243 K 34 f.

Ezen bevétellel szemben:

Rendes kiadás	3.748,989 K 33 f.
rendkívüli kiadás	584,108 K 46 f.
Összesen:	4.333,097 K 79 f.

A bevétel és kiadás között tehát 738,854 K 45 fillér hiány mutatkozik, amely az 1.406,000 korona állami egyenes adó 52 $\frac{1}{2}$ %-ban nyer fedezetet.

A költségvetést érdemileg a városi Tanács még nem tárgyalta, amennyiben felette előbb a felügyelő, a gazdasági és a jog- és pénzügyi bizottságok mondanak véleményyt.

— **Miteles tudósítások a debreczeni ügyekről.** Szinte bosszantó már az a sok valótlan és felületes tudósítás, melyet Debreczen ügyeiről olvasunk a fővárosi lapokban. A legközelebb tartott bizottsági közgyűlésről például a Pesti Hírlap-ban azt olvassuk, hogy a bizottsági közgyűlés terme előtt lévő folyosó, továbbá a kapualja, hajduk szobája meg voltak rakva rendőrbiztosokkal, polgári és szolgálati ruhába öltöztetett rendőrökkel, egyszóval készen állott az egész rendőrség. Ugyancsak azt is olvastuk a nevezett lapban, hogy Debreczen annak idején Haynaut diszpolgárának választotta, mit várjon tehát az ország Debreczentől hazafiság dolgában. A tudósítás valótlan, mert nem igaz, hogy a városháza meg volt szállva a rendőrség által, az sem igaz, hogy Haynaut Debreczen annak idején diszpolgárának választotta. Lehet, hogy a nagy hőség termelte meg ezeket a híreket a tudósító agyában. Egyébiránt csodálkozunk a fővárosi lapok jóhiszeműségén, annál inkább, mivel már több ízben tudósítottuk, hogy Haynau sohasem volt Debreczen diszpolgára és arról is, hogy járjanak utána, hogy a Debreczen ügyeiről beküldött tudósítások megfelelnek-e a valóságnak, mert komoly irányu lapoktól joggal megvárhatjuk, hogy igazat irjanak.

Szerkesztői üzenetek.

F. Gy. urnak Szatmár. Leveledet vettem és tudatom, hogy értesítettem Molnár Mihály hódmezővásárhelyi kartársunkat az értekezlet elhalasztásáról. Szeptemberben azonban okvetlenül összejövünk. Az időpontról körlevelet küldök.

13,727/13,823/13,824/13,936—1911.

Árverési hirdetés.

I. A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező 2 hold és 1337 négyszögöl területű Bikfalvi-féle majorsági föld 1912. év október hó 1-től 1915 október 1-ig 3 évre.

II. A Vilmos huszárlaktanya mellett levő 2 hold és 278 négyszögöl területű Kerekes-féle majorsági föld 1912. év október 1-től 1915. év október hó 1-ig 3 évre.

III. A Gönczi-féle 19 hold és 1100 négyszögöl területű telepi föld 1912. év október 1-től 1915. év október hó 1-ig 3 évre.

IV. A Honvéd barak és a Sestakert háta mögött levő 6 hold területű legelő föld az 1912. év október hó 1-től 1915 október hó 1-ig 3 évre nyilvános szóbeli árverés útján 1911. év augusztus hó 29. napján d. e. 9 órakor a városháza nagytanácstermében haszonbérbe fog adatni. Miről az árverelni szándékozók azzal értesítettnek, hogy az árverésnél a kikiáltási ár 10% az árverelő bizottság kezéhez leteendő s az árverési feltételek a városi számvevősnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1911. évi augusztus hó 17-én tartott üléséből.

A Városi Tanács.

14,707—1911.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város házipénztárának és az általa kezelt alapoknak 1912. évi költségelőirányzata elkészült és az a törvény rendelkezéseihez képest a folyó évi aug. hó 25. napjától kezdődőleg a város számvevői hivatalánál (Városház I. emelet) 15 napi közszemlére kitétetett, ahol is az a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Erről a város adózó lakossága azon felhívással értesítetik, hogy a költségvetésre vonatkozó netaláni észrevételek a biz. közgyűlés napját megelőzőleg 5 nappal írásban, a városi tanácshoz adhatók be.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1911. évi augusztus hó 24-én tartott üléséből.

Városi Tanács.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □
**DEBRECZEN SZAB. KIR.
 VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ
 SZABÁLYRENDELETEI
 NEK GYŰJTEMÉNYE.**

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**